

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lvcæ Pinelli Societatis Iesv Theologi, De Virtute Sev
Energia, & admirandis Sacrosanctæ Missæ effectibus,
Libri Duo**

Pinelli, Luca

Coloniæ, Anno M.D.CVIII.

Capvt I. De nomine Missæ & eius significatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46295](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46295)

R. P. LVCAE PI-
NELLI, SOCIETATIS
IESV, DE SANCTA MISSA,
Liber Primus.

De nomine Missæ, & eius significatione.

CAPVT I.

MISSA tota illa dicitur actio,
quæ fit in Altari à Sacerdote
consecrante Corpus & fan-
guinem Domini nostri Iesu
Christi. Neque sanè modernum ac no-
uum est Missæ vocabulum, vt falsò hæ-
retici comminiscuntur, sed antiquum,
& à S. Concilijs vsurpatum, puta à Car-
thaginensi 2. Can. 3. Item à Mileuitano
cap. 12. Sancti quoque Patres eodem vo-
cabulo vsi sunt, vt Leo Papa epist. 82.
Telesphorus epist. 1. S. Ambros. libr. 1.
epist. 33. S. August. serm. 91. de Tempore,
S. Gregor. lib. 1. epist. 12. & alij.

De voce verò MISSA, & cur talis a-
ctio Missa appellatur, variant nonnihil
Authores. Couarruias lib. 4. variarum
Resolutionum, cap. 22. Græcam vocem

A

esse

esse arbitratur. Quæ opinio ab alijs est refutata, cùm Græci ea voce nunquam vfi sint, neque vlllo modo hæc vox Missa in Græca lingua sit fundata. Quin quâ nos Missam dicimus, illi Synaxin appellant, id est, Communionem; interdû Liturgiam, quæ Sacrificium significat, aut publicum ministerium, quorum vtrumque rectè Missæ conuenit. Alij, velut Claudius de Sainct. in Præfat. ad Græc. Liturg. Pamelius in præfat. ad Latin. Anton. Demochares cap. 1. de Sacrificio Missæ, alijque plures, vocem Hebræam esse autumant, venientem à verbo (Missah) quod oblationem spontaneam significat, quæ significatio cùm optimè Missæ conueniat, hanc significationem maximè probabilem reddit. Sunt qui vocem hanc Latinam astruant, deriuantes à verbo (Mitto). In ea sententia est S. Thom. p. 3. q. 83. art. 4. ad 9. Lindanus lib. 4. Panop. ca. 3. Card. Bellar. lib. 1. de Missa c. 1. Hugo de S. Victore de Sacra. lib. 2. par. 9. c. 14. alijque complures, quos citat Henricus Henricquez in Summa libr. 9. de sacrificio Missæ, cap. 10. §. 3.

Porro

Porro circa nominis huius Etymologiam, & causam, cur hæc actio dicatur Missa, variæ sunt Authorum sententiæ. Sunt qui Missam dictã veint ideo, quod Deus Angelum mittat, qui Missæ sacrificio adsistat, vt nimirum illud ferat ac repræsentet ante conspectum Diuinæ Maiestatis. Ita sentit Magister Sententiarum, verùm illa sententia Card. Bellarmino lib. . de Missa cap. 1. non videtur probabilis, quòd nulli innitatur fundamento.

Alij Missam appellari arbitrantur, quòd oblatio Sacrificij, quæ in illa continetur mittatur ad Deum; aut quia victima, quæ in Missa sacrificatur, (quæ est Christus, Agnus immaculatus) cælitus nobis missa sit, quam nos in Missa per Sacerdotem tanquam eius Sacrificij Ministrum ad Deum remittimus, iuxta illud, quod in Canone dicitur: *Iube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime Altare tuum.* In ea opinione sunt Innocent. libr. 3. de myst. Missæ ca. 12. S. Bonauent. in Opus. de myst. Mystæ. Alij, velut Isidorus lib. 2. Etym. cap. 19. Alcuinus lib. de offic. Eccles. Hugo de S.

Victore lib. 2. de Sac. par. 9. cap. 14. Missam ideo dictam volunt, quòd ea finita populus dimittatur. Vbi animaduertendum est, tanta olim deuotione ac reuerentia sacratissimum hoc mysteriũ Missæ populum fuisse profecutum, vt egredi ex Ecclesia non præsumeret, donec à Sacerdote vel Diacono dimissus, domũ ire iuberetur, idque bis fieri in S. Missa solebat. Semel finito Euangelio, ante Offertorium, quando dimittebantur Catechumeni & Gentiles, si fortè interessent, quibus iustis de causis parti residuæ tam sancti mysterij adistere nõ permittebatur. Secundò dimittebatur populus finito Sacrificio. Ab ista igitur populi dimissione nomen obtinuit hæc actio, & Missa appellata est. Secundùm duplicem hanc ergo etymologiam ac expositionem, quarum vtraque bonis fundamentis videtur inniti, dupliciter quoque exponi possunt verba illa, quæ in fine Missæ vsurpantur, scilicet: *Ite, Missa est.* Primò: *Ite, Missa est:* Oblatio enim iam missa Deo est, secundùm primam videlicet expositionem. Secundò: *Ite, Missa est,* nimirum finita, iuxta ex-

plica-

plicationem secundam. Gyrat. Syntag. 17. de Sacrif. refert apud Ethnicos quoque Sacrificiũ extitisse, quod dicebatur Missa, à parte victima, immolata missa absentibus.

A quo instituta Missa sit, & quando.

CAP. II.

HIC distinctione utendum. Sciendum verò in primis est, duo in Missa considerari, substantiale vnum, alterum accidentale: illud in Sacrificio ac mysterio continetur S. Eucharistiæ, quæ in Missa consecratur, offertur, ac sumitur; hoc verò in orationibus, quæ recitantur, alijsque cæremonijs, in Missa adhiberi solitis, consistit.

Hinc respondeo cum distinctione. Primò: Si loquamur de eo, quod est substantiale in Missa, ac in Sacrificio Corporis & sanguinis Domini nostri Iesu Christi consistit, Missam à Christo Redemptore nostro in vltima Cæna institutam esse, in qua panem in Corpus suũ permutauit, vnde distribuens eum Apostolis dixit: *Accipite: hoc est enim Corpus meum.* Similiter consecrauit & vinum,

A 3 ~~mura~~